

Lekce 6

Str. 57/cv. 1

Aktivita ke čtení textu. Učitel před prvním čtením zadá studentům úkol: Přečtěte si rychle text „Animovaný svět oslavil dvě výročí.“ Která dvě výročí animovaný film v roce 2008 oslavil?

Str. 57/cv. 3

Řešení:

1. princezna Mononoke – v Japonsku
2. včelka Mája – v Německu
3. Simpsonovi – v USA
4. Mickey Mouse- v USA
5. vlk a zajíc – v Rusku
6. Bob a Bobek – v České republice
7. pesek a kočička – v České republice
8. Asterix a Obelix – ve Francii
9. Tom a Jerry – v USA

Str. 57/cv. 5

Řešení:

[Schéma 6A](#)

Str. 57/cv. 5

Rozšiřující aktivita (mluvení). Učitel po poslechu dialogů formuluje následující zadání: Odpovězte na stejné otázky jako lidé, které jste právě slyšeli: *Na jaké filmy jste se dívali, když jste byli malí? Měli jste nějakou oblíbenou filmovou postavu?*

Str. 58/cv. 2 + 3

Řešení:

1E, 2B, 3F, 4C, 5A (Nadbytečná je věta D)

Str. 58/bublina u cv. 3

V této bublině upozorňujeme na spojení adverbia *dřív/dříve* se slovesem v minulém čase „*dřív říkal*.“ Tato větná konstrukce se v různých jazycích může vyjadřovat různými způsoby.

Str. 58/ cv. 3 (text)

Aktivita před čtením textu. Předčtení neznámých/těžkých slov z textu.

Varianta A.

[Schéma 6B](#)

Varianta B. Vytisknout a rozstříhat. Studenti (příp. v páru) si vysvětlují neznámá slova, příp. s pomocí slovníku.

[Schéma 6C](#)

Opakování textu. Doplnění slov do textu.

[Schéma 6D](#)

Str. 58/cv. 4

Řešení:

1. ANO 2. NE 3. NE 4. ANO 5. ANO 6. NE 7. NE 8. ANO

Str. 59/bublina u cv. 6

V této bublině neuvádíme výčet všech sufixů pro tvoření deminutiv, ale jen ty, které jsou obsaženy ve slovech ve cvičení 6.

Str. 60/cv. 1

Toto cvičení se soustřeďuje pouze na elicitaci toho, co už studenti znají, co sami učiteli nadiktují. Učitel v této fázi informace nedoplňuje/nerozšiřuje, jen koordinuje a organizuje, příp. ukáže dativní formy zájmen *kdo* a *co* uvedené níže v gramatické tabulce na téže straně. (Stručný výklad dativu a přehled nejběžnějších sloves a prepozic pojících se s dativem > str. 213.)

Str. 60/ cv. 2

Těžší varianta cvičení. Studenti nejenom mění slovosled otázky, ale zároveň musejí tvořit správné tvary sloves, substantiv, zájmen apod.

[Schéma 6E](#)

Str. 60/cv. 3

Poslechová varianta cvičení (opakování): Vytisknout a rozstříhat. Studenti pracují v páru nebo malých skupinkách, mají lístečky položené před sebou otočené textem dolů. Vždy jeden student si vezme jednu kartičku a přečte ji, druhý student předstírá, že dobře neslyšel/nerozuměl a ptá se (pomocí zájmen *kým* nebo *čím*). Například: *Jedu na návštěvu k babičce. – Ke komu?/Ke komu jedeš na návštěvu?*

[Schéma 6F](#)

Str. 60/po cv. 3

Rozšiřující cvičení/opakování. Cvičení zaměřené na opakování deklinace zájmen *kdo* a *co*.

[Schéma 6G](#)

Str. 60/tabulka Dativ singuláru

Pozor, oprava viz [Errata](#).

Co znamená dělení substantiv na I., II. a III. deklinační skupinu? – V této tabulce se studenti setkávají s dělením deklinačních vzorů do tří deklinačních skupin, které je v této učebnici novinkou. Více o rozdělení substantiv do deklinačních vzorů I, II a III si studenti můžou přečíst v samostatné příloze na str. 210. Pro učitele více > [Úvod pro učitele](#), str. 3.

Co znamená žluté podbarvení? – Domníváme se, že výuku deklinace přivlastňovacích zájmen a adjektiv v singuláru je výhodné navazovat na relativně snadno zapamatovatelnou deklinaci tázacích zájmen *kdo* a *co*. Přivlastňovací zájmena a adjektiva mužského a středního rodu je totiž, zjednodušeně řečeno, kopírují (srv. např. dativ sg.: *komu? čemu? – tomu dobrému studentovi/tomu dobrému autu*). Zmíněná podobnost, na kterou upozorňuje žluté podbarvení v tabulce, může studentům ulehčit akvizici těchto koncovek.

Str. 60/ cv. 5

Varianta cvičení. Vytisknout a rozstříhat. Studenti vybírají prepozice, která se pojí s dativem. Pak uvádějí příklady vět. Možné i jako opakování.

[Schéma 6H](#)

Str. 60/cv. 5

Příklad řešení:

Nemůžu jít na výlet **kvůli** práci.

Protestuju **proti** rasismu.

Jedu **k** babičce na Moravu.

Vzhledem ke špatné situaci musíme obchod zavřít.

Napsal jsem test **díky** kamarádce, moc mi pomohla.

Musíte jet **směrem k** tomu supermarketu a pak doleva.

Bydlím **naproti** metru.

Str. 60/po cv. 6

Rozšiřující cvičení. Další procvičování prepozic s dativem a tvarů dativu sg.

[Schéma 6I](#)

Str. 61/bublina u cv. 7

V této bublině upozorňujeme na rozdíl ve významu mezi prepozicemi *do* (*do Brna*) a *k* (*k Brnu*). Rozdíl názorně naznačujeme pomocí mapy a dvou šipek, z nichž horní šipka zachycuje význam *do*, dolní šipka význam *k*.

Str. 61/po cv. 7

Rozšiřující cvičení. Cvičení zaměřené na opakování různých prepozic, příp. frekventovaných slovesných vazeb s prepozicemi.

[Schéma 6J](#)

Str. 61/cv. 8

Pozor, oprava viz [Errata](#).

Příklad řešení:

[Schéma 6K](#)

Místo příliš abstraktního popisu v tabulce (tj. sloveso + dativ, sloveso + akuzativ + dativ) může učitel přiblížit studentům slovesné vazby pomocí zájmen – např: gratulovat NĚKOMU, říct NĚCO NĚKOMU.

Učitel také v případě zájmu může studenty upozornit na úplné slovesné vazby některých sloves pojících se s dativem. Např: *Gratuluju babičce k narozeninám. Pomáhám mamince s vařením/vařit. Poděkoval jsem kolegovi za pomoc. Omluvila jsem se učitelce za pozdní příchod./Omluvila jsem se učitelce, že jsem přišla pozdě.*

Str. 61/ cv. 8

Varianta cvičení/opakování. Vytisknout a rozstříhat. Studenti řadí slovesa podle typu konstrukce. Pak uvádějí příklady vět. Možné i jako opakování.

Případně lze nechat studenty tvořit se slovesy otázky pomocí zájmen *Komu? Čemu?* a odpovídat. Např. *Komu jsi ukázal fotky z dovolené? – Ukázal jsem je kolegovi z práce.*

[Schéma 6L](#)**Str. 61/bublina u cv. 8**

V této bublině upozorňujeme na rozdíl ve vazbách, a tudíž ve významu, slovesa *věřit*:

1. věřit + D (věřit někomu)
2. věřit + A + D (věřit něco někomu)
3. věřit v + A (věřit v něco/někoho)
4. věřit na + A (věřit na něco/někoho)

Str. 61/cv. 10

Příklad řešení:

1. Je mi 31 let. – Kolik je ti/vám let?
2. Líbí se mi Praha. – Co se ti/vám líbí?
3. Sluší mi modrá barva. – Co ti/vám sluší?
4. Vadí mi kouření v restauracích. – Co ti/vám vadí?
5. Chutnají mi těstoviny. – Co ti/vám chutná?
6. Nejde mi fyzika. – Co ti/vám nejde? (Co ti/vám šlo ve škole?)
7. Jdou mi cizí jazyky. – Co ti/vám jde? (Co ti/vám nešlo ve škole?)
8. Chybí mi rodina. – Co ti/vám chybí?

Str. 61/bublina u cv. 11

V této bublině upozorňujeme na existenci zvrtných podob některých přechodných sloves, např. *obléknout někomu něco – obléknout si něco – obléknout se*. Více se studenti o reflexivním *se* a *si* dozvědí a naučí v lekci 19, str. 190.

Str. 61/po cv. 7

Rozšiřující cvičení. Cvičení zaměřené na procvičování sloves pojících se s dativem a tvarů dativu sg. POZOR: ve cvičeních se objevují nová slovesa pojící se s dativem, která nejsou zmíněna v učebnici.

[Schéma 6M](#)**Str. 62/bublina u cv. 13**

Tvoření přívlastkových vět se zájmenem *kteřý* je pro cizince (neslovanského původu) obvykle velmi těžko pochopitelné a komplikované. V bublině jsou proto explicitně naznačeny dva důležité aspekty, které jsou důležité pro správné tvoření přívlastkových vět se zájmenem *kteřý*. Tato bublina a typ cvičení se v učebnici opakuje (porovnejte např. str. 21/cv. 9, str. 31/cv. 9, str. 41/cv. 9, str. 51/cv. 12).

1. Světle modrá barva odkazuje na shodu v rodě (a čísle) mezi substantivem ve větě hlavní (*muž*) a tvarem/koncovkou vztažného zájmena (které deklinujeme jako -ý adjektivum) ve vedlejší větě přívlastkové (*kterému*). Pokud se substantivum změní v rodě nebo v čísle, mění se podle toho i forma zájmena (např. *Žena, kvůli které jste přišel, ...*)

2. Šipky odkazují na pádovou vazbu mezi prepozicí (*kvůli*) nebo slovesem (*telefonujete*) a pádovým tvarem zájmena (dativ). Je třeba si uvědomit, že předložka stojí před zájmenem, a ovlivňuje tak tvar zájmena přirozeněji, tj. dozadu, zatímco sloveso stojí až za zájmenem, a tedy působí jakoby zpětně.

Str. 62/po cv. 13

Rozšiřující cvičení. Cvičení zaměřené na opakování deklinace *který* v singuláru.

[Schéma 6N](#)**Str. 62/bublina u cv. 14**

V této bublině upozorňujeme na skutečnost, že pokud v dativu a lokálu sg. následují dvě **Ma** substantiva za sebou, první substantivum má z důvodů rytmických kratší koncovku *-u*, nebo *-i*, druhé substantivum pak delší koncovku *-ovi*, např. *Jdu/mluvím o panu prezidentovi. Jdu k/telefonuju panu Sládkovi a herci Mečířovi.* V případě, že výraz obsahuje více než dvě **Ma** substantiva, koncovku *-ovi* má poslední substantivum, např. *Jdu k/telefonuju panu řediteli doktoru Miloši Sládkovi.*

Str. 62/po cv. 16

Rozšiřující aktivita. Diskuze na téma „Oblíbené pověry“.

[Schéma 6O](#)**Str. 63/tabulka Personální pronomina v dativu**

Na této úrovni předpokládáme, že studenti už s tvary osobních zájmen byli seznámeni někdy v průběhu předchozí výuky (např. při studiu podle *Czech Step by Step/ Tschechisch Schritt für Schritt*), a proto zde v rámci opakování mají na základě předchozích znalostí některé tvary sami doplňovat.

Lehčí varianta doplňování. Pokud však studenti nemají dostatečnou znalost tvarů osobních zájmen, lze jim úlohu ulehčit tím, že jim chybějící formy poskytneme, a oni už je jen přiřazují na náležité místo.

Vytisknout a rozstříhat. Studenti přiřazují na správné místo do tabulky v učebnici.

[Schéma 6P](#)

Opakování. Studenti si mohou tvary osobních zájmen v dativu zopakovat tak, že skládají celou tabulku.

Vytisknout a rozstříhat. Poté můžou s jednotlivými tvary tvořit věty.

[Schéma 6Q](#)**Str. 63/po cv. 4**

Rozšiřující cvičení. Cvičení zaměřené na další procvičování osobních zájmen v dativu.

[Schéma 6R](#)**Str. 64/bublina u cv. 1**

V této bublině upozorňujeme na rozdíly ve významu a v užití slova *svátek* (jmeniny, nebo státní svátek) a *svátky* (Vánoce nebo Velikonoce).

Str. 64/cv. 2

Řešení:

A. Vánoční přání B. Velikonoční přání C. Svatební přání D. Kondolence E. pozdrav/pohled(nice) F. Svatební oznámení G. Přání k narození dítěte H. Přání k narozeninám

POZOR: V rohu každého přání je prázdný „boxík“ na číslo. V této fázi nevyplňujeme, k „boxíkům“ se vztahuje až cvičení 7 na str. 65.

Str. 64/cv. 2

Procvičování/opakování. Aktivita zaměřená na procvičování/opakování textů přání, pozdravů a oznámení.

[Schéma 6S](#)**Str. 64/bublina u cv. 2**

V této bublině upozorňujeme na psaní velkého písmena u osobních zájmen *ty* a *vy* v korespondenci jako prostředek vyjádření zdvořilosti, úcty a respektu. Použití velkého písmena však obvykle záleží na osobním úzu autora textu, jak je naznačeno i v textech ve cvičení 3, kde se vedle sebe vyskytuje „*přeje*me *Ti*“ i „*ti přeje*.“ Studenti by proto neměli vnímat tento prvek jako nijak závazný, důraz je dán na to, aby rozuměli, proč se v některých textech *ty* nebo *vy* psané velkým písmem objevuje.

Str. 65/cv. 6

Řešení:

Paní Nová a paní Hladká v dialogu mluví : o cizích zemích, o dětech, o svatbě, o vnoučatech, o narozeninách, o sousedech, o Vánocích

(ale nemluví o penězích, o oblečení pro miminko, o vánočním cukroví)

Str. 65/cv. 7

Řešení: V dialogu se mluví o přáních a gratulacích v tomto pořadí:

- A. Vánoční přání – 8
- B. Velikonoční přání – 7
- C. Svatební přání – 2
- D. Kondolence – 6
- E. pozdrav/pohled(nice) – 3
- F. Svatební oznámení – 1
- G. Přání k narození dítěte – 5
- H. Přání k narozeninám – 4

Str. 65/cv. 8

Řešení:

- 1. do Vánoc 2. nejmladší syn 3. v Thajsku 4. moje vnučka 5. do Itálie 6. upeču dort 7. ze třetího patra
- 8. vánoční přání

Str. 65/ cv. 8

Aktivita po poslechu, příp. čtení textu. Aktivita založená na základě poslechu/čtení textu a korespondence ve cvičení 2 na str. 64.

[Schéma 6T](#)

Str. 65/cv. 9

Řešení:

[Schéma 6U](#)

Str. 65/bublina u cv. 11

V této bublině upozorňujeme na rozdíl mezi příslovci (příp. částicemi) *až* a *jenom*, která v určitých kontextech fungují jako významová opozita, např.: *Zůstáváme na chalupě až do Vánoc.* X *Zůstáváme na chalupě jenom do Vánoc.*

POZOR: *až* může fungovat také časová spojka (viz věta 7).

Lekce 6 – schémata**Schéma 6A**

(Kliknutím se dostanete zpátky do textu)

Řešení:

	Daniel, 51 let	Josef, 72 let	Dáša, 7 let
<i>Má nějaký oblíbený film?</i>	Filmy o Indiánech (film Vinnetou, rudý gentleman)	Ne (ale měl rád knihy Julese Verna – Kapitán Nemo, Cesta kolem světa za 80 dní, 20 tisíc mil pod mořem, Dva roky prázdnin...)	Večerníčky, pohádky a seriály (Princezna ze mlejna, Popelka, Včelka Mája, Vlk a zajíc, Tom a Jerry, Harry Potter...)
<i>Má nějakou oblíbenou filmovou postavu?</i>	Indiány (Indiána Vinnetou)	Ne	Krtečka

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v těchto dialogích jsou označeny kurzívou v prepisech poslechů v Textové příloze > str. 244–245/CD1: Track 25–27.

Schéma 6B

Používejte slovník. Co znamenají výrazy z textu? Vysvětlete si jejich význam navzájem.

konkurent	obyčejný	zvíře	krtek	snažit se	věřit/uvěřit
točit/natočit film	ocásek	vyrábět/vyrobít	pomáhat/pomocť*	krtčí hromádka	
scénář	zakopávat/zakopnout* o		čumák	vracet se/vrátit se	plyšový
stěžovat si/postěžovat si		pouštět/pustit CD		zažívat/zažít*	výročí

Schéma 6C

konkurent	ocásek
obyčejný	scénář
krtek	čumák
zvíře	vracet se/vrátit se
snažit se	pomáhat/pomocť*
věřit/uvěřit	plyšový
točit/natočit film	pouštět/pustit CD
vyrábět/vyrobít	stěžovat si/postěžovat si
zakopávat/zakopnout*	zažívat/zažít*
krtčí hromádka	výročí

Schéma 6D**Doplňte následující slova do textu ve správné formě.**

natočit	ještě	pouštět	krtků hromádka	měnit se
dřív	obyčejný	výročí	plyšový	už

Krtkovi je 50!

Víte, kdo je největší superstar českého animovaného filmu? (1)..... černý krték! Krtečka milují už tři generace dětí z celého světa. Existuje o něm víc než pět milionů knih a padesát animovaných filmů. Krték nemá jméno – je to prostě krték nebo krtček.

V roce 2007 slavil krték narozeniny. Bylo mu už 50 let. Jeho autor, ilustrátor Zdeněk Miler o něm říká: „V roce 1957 za mnou přišli filmaři. Chtěli (2)..... film pro děti o tom, jak se vyrábí oblečení. Když jsem si poprvé přečetl scénář, nelíbil se mi. Snažil jsem se vymyslet nějaké zvíře, které by se dětem líbilo, kterému by věřily a které by je něco naučilo. Bylo to těžké, protože skoro všechna zvířátka (3)..... použil ve svých filmech Walt Disney. Přemýšlel jsem o tom celé dva měsíce, ale pořád jsem nemohl žádné nové zvířátko najít. Jednou jsem šel na procházku, a když jsem se vracel domů, zakopl jsem o (4)..... A nápad byl tady! Už jsem věděl, jak bude nové zvířátko pro děti vypadat.“

Postava krtčka (5)..... postupně..... V prvních dvou filmech měl (6)..... dlouhý čumáček, očásek a pod nosem vousy. Pak mu malíř zkrátí čumák a zruší očásek a vousy, protože se špatně malovaly. Naopak mu přidal na hlavu tři vlasy, díky kterým krték vypadá jako malý kluk.

A co o krtčkovi říkají čtenáři? „Jako malé holce mi krtček moc pomohl,“ vypráví paní Miluše Hálová. „Když mi bylo 7 let, musela jsem do nemocnice kvůli vážnému zdravotnímu problému. Naštěstí jsem měla s sebou svoji oblíbenou hračku, (7)..... krtka. Každý večer jsem si mu stěžovala a vyprávěla jsem mu, co jsem zažila.“ Jiří Karas zase říká: „(8)..... příběhy o krtčkovi našemu malému synovi. Díky jednomu našemu oblíbenému cedéčku, které jsme slyšeli snad padesátkrát, se náš Adámek dokonce naučil říkat písmeno ‚r‘. (9)..... pořád říkal ‚kltek, kltek‘, ale teď už krásně říká ‚krrrrrtek‘.“

A tak všichni čtenáři přejí milému krtkovi k jeho krásnému (10)..... všechno nejlepší a hodně dalších hezkých knih, filmů a úspěchů! Jeho autorovi panu Milerovi děkují za radost, kterou dětem rozdává.

Schéma 6E

Změňte slovosled. Tvořte otázky. Pozor můžete používat různé časy sloves.

1. teď/(ty) telefonovat/kdo
2. (vy) nerozumět/co/lekce/během
3. kdo/na/ke/návštěva/(vy) jít
4. dovolená/co/(ty) nejít/kvůli/na
5. (vy) psát/dopis/kdo/ten
6. se/co/(ty) smát/tolik
7. studenti/co/protestovat/proti
8. pustit/(ty) chtít/cédéčko/kdo/to
9. kdo/dárek/(ty) dát/ten

Schéma 6F

Musím jít k našemu šéfovi.	Telefonuju kamarádce.
Díky sestře mám lepší náladu.	Řekla jsem to bratrovi.
Nemůžu jet na výlet kvůli práci.	Nerozumím matematice.
Bydlela jsem naproti nádraží.	Půjčil jsem auto kolegyni.
Protestoval jsem proti rasismu.	

Schéma 6G

Zopakujte si *kdo, co* ve všech pádech. Zapište do tabulky. Pak tvořte otázky.

koho	čím	kom	čeho	co	čemu	čem	komu	kým
------	-----	-----	------	----	------	-----	------	-----

1. N	
2. G	
3. D	
4. A	
5. V	
6. L	
7. I	

Schéma 6H

na	k	blízko
kvůli	včetně	před
do	pod	kolem
uprostřed	vzhledem k	okolo
mezi	bez	v
o	pro	směrem k
proti	díky	s
z	nad	během
kromě	u	za
od	vedle	naproti

Schéma 6I

Doplňte prepozice *k, proti, díky, kvůli, vzhledem k* a správné formy substantiv.

1. Bolelo mě břicho, a tak jsem v noci musel jet (doktor).
2. Nejeli jsme na výlet (špatné počasí).
3. Ekologové protestovali (nová elektrárna).
4. (kamarádka) jsem udělala zkoušku. Moc mi pomohla!
5. (finanční situace) firmy teď není možné riskovat.
6. Mám strašné vlasy. Musím jít (holič).
7. Co máš (moje přítelkyně)? Pořád ji kritizuješ!
8. Jdeme na oběd (její maminka).

Schéma 6J**Označte správnou prepozici.**

1. Čekám *z/v/na/do* kamarádku.
2. Jeli jsme *do/k/v* moři.
3. Ten byt jsem našel *díky/kvůli/k* kamarádovi.
4. Včera byla demonstrace *proti/díky/pro* terorizmu.
5. Jel jsem *v/po/do* garáže.
6. V létě pojedeme *do/na/v* Moravu.
7. Soused tady bydlel *v/od/pro* roku 1996.
8. Dívali jsme se *k/na/do* televizi.
9. Mám ráda čaj *proti/bez/o* cukru.
10. Včera jsem pracoval *do/k/z* půlnoci.
11. *O/na/v* víkendu jdeme *v/na/do* divadla.
12. Není ti něco? Měl bys jít *do/k/u* doktorovi.
13. Včera jsem byla *k/z/u* kamarádky.
14. Pojedu *o/do/v* létě *na/k/u* babičce.
15. Koupil jsem auto *od/v/z* kolegy.
16. Včera jsme mluvili *proti/o/vedle/k* politice.
17. Půjdu *v/do/o* hospody *na/za/pro* oběd?
18. Jdu *v/do/pro* obchodu *do/za/pro* mléko.
19. *Do/k/na/proti* bance je kavárna.
20. Musím být doma *kvůli/proti/k* psovi.

Schéma 6K

Příklad řešení:

Gratuluju babičce .	Říkám zprávu bratrovi .	Líbí se mi Praha.
Pomáhám mamince . Nerozumím tomu slovu . Poděkoval jsem kolegovi . Smál jsem se tomu vtipu . Podobám se tatínkovi . Jsem podobný tatínkovi . Omluvila jsem se učitelce .	Vysvětluju dativ studentovi . Zloděj ukradl mobil bratrovi . Doporučila jsem tu restauraci kamarádce . Vyprávím pohádky vnučce . Napsal jsem dopis sestře . Čtu knihu synovi . Dát jsem dárek manželce . Pouštím cédéčko kamarádovi . Půjčila jsem auto sousedce . Vyřídila jsem vzkaz šéfovi . Popřála jsem hodně zdraví dědečkovi . Ukazuju fotky kolegyni . Vrátil jsem peníze tetě . Závidím dům sousedovi . Zavolał jsem tu zprávu učiteli . Věřím to kamarádovi .	Je mi 20 let. Je mi špatně. Je mi teplo. Nechutná mi špenát. Vadí mi kouření v restauraci. Jde mi matematika. Sluší mi zelená barva. Chybí mi rodina. Zdá se mi to zajímavé. (Zdá se mi , že je to zajímavé.) Hodí se mi to ve středu.

Schéma 6L

sloveso + dativ	sloveso + akuzativ + dativ
objektové konstrukce s dativem	vyřizovat/vyřídit
gratulovat/pogratulovat	přát*/popřát*
pomáhat/pomocť*	ukazovat/ukázat*
rozumět/porozumět	vracet/vrátit
děkovat/poděkovat	závidět
smát* se/zasmát* se	volat/zavolat
podobat se, být podobný	věřit/uvěřit
omlouvat se/omluvit se	líbit se
říkat/říct*	být* (20) let
vysvětlovat/vysvětlit	být* dobře/špatně
krást*/ukrást*	být* zima/teplo
doporučovat/doporučit	chutnat
vypravovat/vyprávět	vadit
psát*/napsat*	jít* (matematika)
číst*/přečíst*	slušet
dávat/dát	chybět
pouštět/pustit	zdát se
půjčovat/půjčit	hodit se

Schéma 6M**Doplňte slovesa z tabulky do vět ve správné formě a substantiva v závorkách použijte v dativu sg.**

ukrást*	podobat se	blahopřát*
divit se	patřit	radit
pomáhat	doporučit	půjčit
dát		

1. Lenka (maminka) mýt nádobí.
2. (já) (dědeček) k svátku.
3. (Moje kamarádka) včera v metru někdo peněženku.
4. Jaký dárek (sestra) k Vánocům?
5. (já) tu restauraci (kamarádka), protože tam výborně vaří.
6. Alena (bratr) auto, když jel na dovolenou.
7. (já) (kolegyně), jak zpracovat nový projekt.
8. David hodně (svůj otec). Fyzicky i povahově.
9. Tento dům (moje teta).
10. (já) (kamarád), že zůstává v tak špatné práci.

Doplňte slovesa z tabulky do vět ve správné formě a substantiva v závorkách použijte v dativu sg.

poděkovat	posmívat se	předepsat
stěžovat si	odpovědět	napsat*
koupit	vynadat	překážet
nerozumět		

1. Klienti (ředitel) na špatnou práci zaměstnanců firmy.
2. Musím (sousedka) za dárek.
3. Jan (přítelkyně) krásný náhrdelník.
4. Tatínek (syn), protože si neuklidil pokoj.
5. Ještě potřebuju email (kolega) z kanceláře.
6. Musím dneska (sestřenice) na dopis.
7. Děti by neměly (spolužák), protože je tlustý.
8. Doktor minulý týden (babička) léky na srdce.
9. Děti (matka) v kuchyni, když vaří.
10. Když jsem chodila do školy, nikdy (chemie).

Doplňte slovesa z tabulky do vět ve správné formě a substantiva v závorkách použijte v dativu sg.

věřit	vyhýbat se	vrátit
ukázat*	závidět	smát* se
přát*	vysvětlovat	vyčítat
		vyřídít

1. Všichni (vtíp), který jsem vyprávěl.
2. Chtěla bych ty fotky (spolužačka) ze školy.
3. Včera Martin (sestra) peníze, které si od ní půjčil.
4. Manželka (manžel), že na ni nemá čas.
5. Jana (tatínek) hodně štěstí a zdraví.
6. Sekretářka (šéf) vzkaz.
7. Tomáš (soused) jeho nové auto.
8. Učitel (student) problém v gramatice.
9. Myslíte, že lidé (vláda a prezident).
10. Dcera (práce), kdy může. Je hrozně líná!

Schéma 6N**Doplňte *který* ve správné formě.**

1. Jak se jmenuje doktor, ke jdete?
2. Pán, pro máte ty dokumenty, tady není.
3. Projekt, se nesouhlasím, se nebude realizovat.
4. Ten starý dům, je na konci ulice, budeme brzo rekonstruovat.
5. Znam toho zpěváka, o jste se bavili.
6. Spolužák, od jsem dostal dárek, je můj kamarád ze školy.
7. Ta učitelka, teď přišla, je moc sympatická.
8. Kolegyně, o jste mluvili, je vedle v kanceláři.
9. Ta budova, naproti pracujete, je ministerstvo?
10. Ta výstava, na chcete jít, není moc zajímavá.
11. V hospodě, blízko bydlím, mají nejlepší pivo ve městě.
12. Ta studentka, se budeme spolupracovat, je moc šikovná.
13. To kolo, se mi tak líbí, je moc drahé.
14. Cédéčko, bez nemůžu být, jsem dostal k narozeninám.
15. Tričko, za jsi zaplatil tisíc korun, stojí normálně šest set.
16. Víno, o jste si povídali, není moc kvalitní.
17. To dítě, kvůli se hádáte, vůbec neznám.
18. To auto, se jsi byl tak spokojený, jsme prodali.

Schéma 60

Diskutujte.

Oblíbené pověry

Věříte tomu, že...

....když někomu držíte palce, přinese mu štěstí?

....třináctka je nešťastné číslo a sedmička je šťastné číslo?

....černá kočka nosí smůlu a pavouk nosí štěstí a peníze?

....když rozsypete sůl nebo rozbijete zrcadlo, budete mít smůlu?

Schéma 6P

ti	mu	vám	nim
-----------	-----------	------------	------------

Schéma 6Q

já	ty	on, ono	ona
my	vy	oni	mi/mně
mně	ti	tobě	mu
němu	jí	ní	nám
vám	jím	nim	

Schéma 6R**Procvičujte krátké formy osobních zájmen v dativu.**

1. Zavoláš (já) zítra?
2. Mám ráda svoji sestru. Věřím (ona).
3. To je můj bratr. Telefonuju (on) často.
4. Co to říkáte? Nerozumím (vy).
5. Neslyším tě. Nerozumím (ty).
6. Budeme (oni) telefonovat často.
7. Kamarádka nerozumí matematice. Pomáhám (ona).
8. Studenti nerozumí gramatice. Učitel (oni) ji vysvětluje.
9. Pomůžeš (já), prosím?
10. Napíšete (my) brzy?

Zájmena v závorkách použijte ve správné formě.

1. Doufám, že (ty) to jídlo bude chutnat. Vařil jsem ho jen kvůli..... (ty).
2. Nelíbí se (já) to nové divadlo. Líbilo se (já) to staré.
3. Nevadí (vy), že v sobotu nepojedeme na výlet? Hodilo by se (vy) to příští víkend?
4. Viděla jsi maminku v těch modrých šatech? Moc (ona) to sluší.
5. Tatínek nesnáší, když pouštím hudbu nahlas. Vadí (on) to.
6. Na návštěvu nás pozval Tomáš i Lenka. Ke komu pujdeme, k (on), nebo k (ona)?
7. Co říkali Novákovi o tom filmu? Zdá se (my), že se (oni) moc nelíbil.
8. Zdálo se (já), že vás znám. Vy bydlíte v tom domě naproti (my), že?
9. Chybí (já) tady rodina, ale mám dobré kamarády. Díky (oni) se cítím líp.
10. Není (ty) venku zima? Nechceš jít na chvíli ke (já)?

Schéma 6S**Přečtěte si přání a gratulace. Doplněte slova z tabulky do textů.**

soustrast	Váš	oznamují	nový	svatbě	přejí	Vámi	pozdrav
velikonočních	radnici	narozeninám	Vánoce	Milý	šťěstí	Blahopřejeme	Ti

Veselé a šťastný rok
přeje
rodina Horáková

Příjemné prožití svátků
a
krásné jarní dny
..... Jeřábkoví

..... Vám k narození Vašeho syna
Ať Vám chlapeček přinese mnoho radosti
a šťastných chvil, ať je zdravý a roste jako z vody!
Vojtěch Dítě s rodinou

Žádná slova nemohou vyjádřit zármutek,
který cítíme s v této těžké chvíli.
Upřímnou
Jitka Silná

K
Vše nejlepší, hodně zdraví, štěstí a radost z
každého prožitého dne
..... přeje
Petra

K Vaší
Vzájemná láska - to je krásné pouto Vás dvou,
tak ať je Váš společný život nádhernou
procházkou! Hodně!
Antonín a Milena Vostrých

..... dědo,
hezký z výletu
posílá
Anička

Lenka Černá
David Svátek
....., že budou oddáni
dne 5. června 2009 ve 12.30 hodin
na Novoměstské

Schéma 6T

Podle textu řekněte, kdo komu napsal přání, pozdrav nebo oznámení ze cvičení 2 na str. 64.

Například: Paní Hladká napsala přání k narozeninám své vnučce Kristýně.

paní Hladká	pozdrav/pohled(nice)	paní Čermáková
paní Nová	přání k narozeninám	teta Marie
vnučka paní Hladké (Kristýna)	vánoční přání	vnučka Kristýna
pan Čermák s manželkou	velikonoční přání	babička (paní Hladká)
rodina Hladkých	svatební přání	paní Hladká
rodina Nových	kondolence	paní Králová
syn paní Nové (David)	svatební oznámení	Marie a David Nových
	přání k narození dítěte	

Schéma 6U

Paní Nová a paní Hladká si povídají před domem.

Paní Nová: **No** ne, dobrý den, paní Hladká. To jsem ráda, že vás vidím. Jak se máte? Už jsem vás dlouho nepotkala. A co je u vás nov^yho?

Paní Hladká: Dobrý den, paní Nová. **No**, to víte, všechno při star^ym. Právě jsme se s manželem vrátili z chalupy. Zůstáváme tam každ^ej rok skoro až do Vánoc, a letos bylo pořád tak hezky. Co tady ve městě, že ^jo?

Paní Nová: To máte pravdu, paní Hladká. Hned bych si to s váma vyměnila. To my jsme tu měli **fofr**. Před čtrnácti dny se mi ženíl nejmladší syn, takže si umíte představit ten zmatek. Ale všechno dobře dopadlo.

Paní Hladká: Já vím, dostala jsem od nich oznámení a hned jsem jim poslala gratulaci. **No**, a jak se mají?

Paní Nová: Představte si, jsou teď na líbáncích až v Thajsku.

Paní Hladká: Moje vnučka je teď taky v cizině, jeli se školou do Itálie. Včera jsem od ní dostala pohled. Jsou tam jenom na pár dní, ale uvidí Řím, Benátky i Florencii.

Paní Nová: A kolik jí vlastně je? Ta už musí bejt velká. To už je dlouho, co jsem ji viděla naposled.

Paní Hladká: Představte si, příští t^ejden jí bude 15. **No**, letí to, paní Nová. V neděli máme oslavu, tak musím koupit nějak^ej dárek, nějak^y hezk^y přání a asi jí upeču dort.

Paní Nová: Tak to máte radost, vidíte? Ale slyšela jste, co je tady nov^yho? Ta mladá Králová ze třetího patra už má dítě, kluka. A **ten** pan Čermák, **jak** byl tak dlouho nemocn^ej, tak ten před měsícem umřel.

Nemohla jsem jít na pohřeb, tak jsem aspoň poslala kondolenci.

Paní Hladká: **No** to je mi líto. Naposled jsem s ním mluvila někdy kolem Velikonoc. Vzpomínám si, že nám poslal přání, tak jsem mu šla poděkovat...

Paní Nová: **Jo, jo**, to je život... Jé, to už je hodin! Musím **letět** koupit vánoční přání, než zavrou. Ještě jsem nenapsala tetě Marii na Moravu. A kdy**by**sme se neviděly, tak přeju krásn^y svátky.

Paní Hladká: Vám taky. Šťastn^y a vesel^y!